C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-745/22
1-18027597-03-1a-12092022

D E C I Z I E
În numele Legii
05 noiembrie 2026

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată — Ion Talpa
Judecători — Ghenadie Liulca, Cristina Prisacari
Grefier — Carolina Bejenari
cu participarea:
Procurorului — Octavian Bodareu
Avocatului — Igor Dorfman

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, cauza penală privindu-l pe:

Gratii Ion *****, născut la data de *****, cetățean al Republicii Moldova, numărul de identificare *****, domiciliat în *****, studii superioare, supus serviciului militar, căsătorit, anterior judecat, în prezenta cauză penală acuzat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5), art.190 alin.(1) și art.190 alin.(1) CP.

Termenul de examinare: - a cauzei nr.2018040602 în prima instanță 08.05.2018-04.12.2019, în instanța de apel: 10.03.2020-30.11.2021; - a cauzei nr.2019040849 în prima instanță 28.06.2019-24.12.2019; în instanța de apel 27.03.2020-30.11.2021; - a cauzei nr.2013040181 în prima instanță 29.09.2014-30.06.2017; în instanța de apel 20.07.2017-16.10.2019; în instanța de recurs 09.01.2020-02.06.2020; în instanța de apel 06.07.2020-30.11.2021.

Ca urmare a conexării în instanța de apel a acestor cauze și pronunțării deciziei la 30.11.2021, cauza a fost examinată în continuare conform următorilor termeni: în instanța de recurs - 11.02.2022 - 14.06.2022; în instanța de apel - 08.09.2022 - 05.11.2026.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelurilor înaintate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

Prin ***sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 30.06.2017***, Gratii Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(5) CP, la pedeapsă de 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 3 ani. Acțiunile civile au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să se expună instanța civilă.

Pentru pronunțarea sentinței din 30.06.2017, prima instanță a constatat în fapt, că Gratii Ion, la 18.09.2012, aflându-se pe teritoriul municipiului Bălți, activând cu scopul îndreptat spre dobândirea ilegală a bunurilor altei persoane prin înșelăciune şi abuz de încredere, folosindu-se de faptul că deținând funcția de administrator al SRL „Grand Expo" este în drept să încheie contracte cu alte firme, fapt care creează încredere în el, știind cu certitudine că SRL „Heliant-Prod", reprezentat de către directorul Străjescu Anatol, se ocupă cu cumpărarea semințelor de floarea soarelui, neavând scopul de a executa obligațiunile contractuale, sub pretextul livrării semințelor de floarea soarelui recolta anului 2012, a încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.115L/FS, prin care s-a obligat să furnizeze SRL „Heliant-Prod" către 01.10.2012 semințe de floarea soarelui în cantitate de 150 tone, pentru ce prin dispoziţia de plată nr.104 din 21.09.2012 de la SRL „Heliant Prod" au fost transferate pe contul SRL „Grand-Expo" în calitate de arvună 130000 lei, pe care, având calitate de administrator al SRL „Grand Expo", le-a ridicat de pe contul întreprinderii în numerar şi le-a însușit, folosindu-le în scopuri personale, prin ce a cauzat SRL „Heliant-Prod" o daună în proporții deosebit de mari.

Tot el, într-o zi şi oră nestabilită de către organul de urmărire penală, la începutul lunii mai anul 2012, aflându-se pe teritoriul municipiului Chişinău, strada Independenței, activând cu scopul îndreptat spre dobândirea ilegală a bunurilor altei persoanei prin înșelăciune şi abuz de încredere, folosindu-se de faptul că deținând funcția de administrator al SRL „Grand Expo" este în drept să încheie contracte cu alte firme, fapt care creează încredere în el, neavând scopul de a executa obligațiunile contractuale, sub pretextul livrării a 22 de tone de soia în timp de două zile, prin înțelegerea verbală, a primit de la reprezentantul SRL „Busido Grup" Constantin Benderschi în calitate de arvună 130000 de lei, iar apoi, sub diferite pretexte, se abținea de la restituirea banilor primiți în calitate de arvună, iar banii primiți i-a folosit în scopurile personale, prin ce a cauzat SRL „Busido Grup" o daună în proporții deosebit de mari.

Tot el, într-o zi şi oră nestabilită de către organul de urmărire penală la începutul lunii iulie al anului 2011, aflându-se în automobilul său parcat în apropierea casei nr.3 din strada Suceava nr.3, municipiului Bălţi, activând cu scopul îndreptat spre dobândirea ilegală a bunurilor altei persoanei prin înșelăciune şi abuz de încredere, folosindu-se de faptul că deținând funcția de administrator al SRL „Grand Expo" este în drept să încheie contracte cu alte firme, fapt care creează încredere în el, neavând scopul îndeplinirii condițiilor tranzacției, sub pretextul necesității investirii a 90000 de lei în afacerile SRL „Grand Expo" pentru cooperare şi organizarea businessului de exportare a plantelor de soia în România, promițând lui Munteanu Dumitru un câștig de la această afacere, ilegal a primit de la ultimul 90000 lei, care a promis să le întoarcă în luna septembrie-octombrie 2011, iar apoi, sub diferite pretexte, se abținea de la restituirea banilor primiți în calitate de arvună, restituind la insistența lui Munteanu Dumitru în anul 2012 doar 50000 de lei, restul 40000 de lei le-a folosit în scopurile personale, prin ce i-a cauzat lui Munteanu Dumitru o daună în proporții considerabile.

În total, în perioada de timp iulie 2011-18 septembrie 2012, Gratii Ion ilegal a însușit bunuri ale altor persoane prin înșelăciune şi abuz de încredere în sumă totală de 300 000 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, acțiunile inculpatului Gratii Ion, au fost încadrate în baza art.190 alin.(5) CP - escrocherie, adică dobândirea ilegală a bunurilor altei persoane prin înșelăciune şi abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.

Inculpatul Gratii Ion a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 30.06.2017, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată în baza art.190 alin.(5) CP.

În motivarea apelului a indicat că, în speță relațiile dintre el şi părțile vătămate sânt niște relații civile şi nicidecum penale, urmând a fi soluționate în ordine civilă de către instanța de drept comun, iar în acţiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate. Dânsul în calitate de administrator al SRL „Grand-Expo" a încheiat un contract cu SRL „Heliant-Prod" reprezentată de către Strajescu Anatol. În baza acelui contract s-a obligat să-i furnizeze la SRL „Heliant-Prod" către data de 01.10.2012 semințe de floarea soarelui în cantitate de 150 tone pentru care au fost transferate prin dispoziția de plată nr.104 din 21.09.2012 suma de 130000 lei în calitate de arvună.

A indicat că, în cadrul urmăririi penale s-a stabilit că, pe acest fapt de către Judecătoria Bălţi a fost emisă o hotărâre în baza cererii de chemare în judecată înaintată de către SRL „Heliant-Prod" către SRL „Grand-Expo" privind încasarea prejudiciului (care la moment este definitivă şi irevocabilă şi este deja şi executată). Astfel, potrivit protocolului 4 alin.(1) - nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv ca nu este în măsură sa execute o obligaţie contractuală. În

afară de aceasta, nimeni nu poate fi sancționat de două ori pentru una şi aceiași faptă.

Cu referire la episodul prin care i se incriminează că a prejudiciat SRL „Busido Grup", apelantul a menționat că prima instanța nu a ținut cont de faptul că în cadrul examinării cauzei în instanță, expunându-se asupra faptului, şi anume asupra procurii eliberate în privința lui Benderschii Constantin că este falsă şi conform legislației duce la nulitate şi anume: la 01.02.2014 de către administrator este eliberată această procură cu următorul text - că Benderschii Constantin va apăra interesele lui SRL „Busido Grup" pe cauza penală, la data de 06.02.2014 ultimul depune plângere la IP Bălti, iar la 07.02.2017 de către IP Bălți se inițiază cauza penală care lui Benderschii Constantin îi era cunoscută la data de 01.02.2014. În afară de aceasta la procura nominalizată nu a fost anexat ordinul de angajare a lui Benderschii la SRL „Busido Grup" care duce la aceia că cererea înaintată a fost depusă de o persoana care nu are împuternicire de a o semna. În afară de aceasta, solicitând de nenumărate ori partea acuzării să fie prezentat ca probă în instanță, de a fi audiat administratorul lui SRL „Busido Grup" Leonid Ciumacenco, pentru confirmare a acestui fapt, deoarece ultimul făcea parte din lista probelor în calitate de martor din rechizitoriu, ultima i-a fost ignorată, astfel reiese că i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

Cu referire la cel de-al treilea episod în privința lui Dumitru Munteanu, apelantul a menționat că şi în acest caz, relațiile cu ultimul sunt reglementate de dreptul muncii, iar acțiunile dânsului în calitate de administrator nicidecum nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune, fapt de care şi în acest caz prima instanță nu a ținut cont.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16.10.2019, a fost admis apelul declarat de către inculpatul Gratii Ion, casată parțial sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 30.06.2017, din oficiu, în baza art.409 alin.(2) CPP, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gratii Ion a fost condamnat în baza art.190 alin. (5) CP la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 3 ani. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

Avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Gratii Ion, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) şi 12) CPP a declarat recurs ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16.10.2019, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea achitării lui Gratii Ion pe toate capetele de acuzare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02.06.2020, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, casată total decizia Curții de Apel Bălți din 16.10.2019, în privința lui Gratii Ion şi dispusă rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin ***sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 04.12.2019***, Gratii Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(1) CP la pedeapsă de 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de Bujor Ghenadii împotriva lui Gratii Ion şi s-a dispus încasarea de la inculpatul Gratii Ion în beneficiul lui Bujor Ghenadii prejudiciul material în mărime de 36400 lei.

Pentru pronunțarea sentinței din 04.12.2019, prima instanță a constatat în fapt că, Gratii Ion, în perioada lunilor iunie - septembrie 2017, aflându-se pe teritoriul municipiului Bălţi, acționând din interes material, sub pretextul acordării ajutorului în încetarea urmăririi penale cu restituirea permisului de conducere ridicat de către organele de drept şi alte pretexte cum ar fi acordarea ajutorului în perfectarea permisului de conducere din regiunea transnistreană şi punerea la evidență a mijlocului de transport, prin înșelăciune şi abuz de încredere față de Bujor Ghenadi, ilegal a dobândit de la acesta bani în sumă de 1500 euro, 150 dolari SUA şi 6000 lei, ce conform ratei de schimb valutar constituie 36400 lei, astfel cauzând părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Inculpatul Gratii Ion a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 04.12.2019, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată în baza art.190 alin.(1) CP.

În motivarea apelului a indicat că, fapta incriminată acestuia nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art.190 alin.(1) CP, fiindcă între partea vătămată Bujor Ghenadi şi Gratii Ion există un litigiu civil ce rezultă dintr-un contract de împrumut (recipisă).

A menționat că, banii pe care Bujor Ghenadi pretinde că i-a transmis pentru ca să-l ajute să întoarcă permisul de conducere, de fapt au fost împrumutați de către el de la Bujor Ghenadi în interes personal. Cu Bujor Ghenadi s-a făcut cunoscut prin intermediul directorului întreprinderii unde lucrează Bujor Ghenadi, cu care el avea relaţii economice.

La fel, a susținut că, din cauza dificultăților financiare i-a restituit doar o parte din suma datorată lui Bujor Ghenadi. Restul banilor urmează să-i achite pe parcurs.

Prin ***sentința Judecătoriei Bălţi sediul Central din 24.12.2019***, Gratii Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(1) CP la pedeapsă de 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Pentru pronunțarea sentinței din 24.12.2019, prima instanță a constatat în fapt, că Gratii Ion, într-o zi din luna ianuarie 2019, aflându-se pe teritoriul gării auto din municipiului Bălţi, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane şi dându-şi seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, prin inducerea în eroare a Irinei Marcov,

prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, prezentându-se ca angajat al SRL „Gările Auto Moderne” şi comunicându-i că în curând SRL „Marcgheo Auto Nord” urmează să realizeze contractul de locațiune anterior încheiat cu ÎS „Gările şi Stațiile Auto”, în baza căruia este arendat spațiul în incinta Gării Auto din municipiului Bălţi, unde ea îşi desfăşoară activitatea de instruire auto a candidaților pentru obținerea permiselor de conducere, a dobândit de la ultima bani în sumă de 2500 lei, sub pretextul că va grăbi, facilita încheierea unui nou contract de locațiune cu SRL „Gările Auto Moderne”, cauzându-i astfel părții vătămate Marcov Irina daune materiale în proporții considerabile în sumă totală de 2500 lei.

Astfel, acțiunile lui Gratii Ion au fost încadrate în baza art.190 alin.(1) CP, escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, determinat de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

Inculpatul Gratii Ion, a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 24.12.2019 solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată în baza art.190 alin.(1) CP.

În argumentarea apelului a menționat că, Marcov Irina nu are pretenții față de dânsul deoarece şi-a primit banii în sumă de 2500 lei înainte ca organul de urmărire penală să efectueze careva acțiuni.

A indicat că organul de urmărire penală nu a stabilit ca dânsul să fi fost implicat în accident rutier la 01.03.2019. La fel, nu a fost audiat martorul Guţanu Filaret, care a asistat la discuțiile între Gratii Ion şi *****. Nu s-a prezentat ca reprezentant al gărilor auto şi nu şi-a asumat răspunderea de prelungire a contractului.

Prin încheierile Curții de Apel Bălţi din 30.06.2020 şi 07.09.2020 cauzele penale nominalizate supra au fost conexate într-o singură procedură (f.d.198, f.d.228, vol.VI), în continuare instanța de apel urma să se expună asupra temeiniciei și legalității sentințelor din 30.06.2017, 04.12.2019 și 24.12.2019 pronunțate de Judecătoria Bălți sediul Central în privința inculpatului Gratii Ion.

Astfel, ***prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălţi din 30.11.2021***, apelurile inculpatului Gratii Ion împotriva sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 04.12.2019 şi sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 24.12.2019 au fost respinse ca nefondate, cu menținerea acestor sentințe fără modificări. Apelul inculpatului Gratii Ion declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 30.06.2017, a fost admis din alte motive decât cele declarate, casată parțial sentința, rejudecată cauza şi adoptată o nouă soluție după cum urmează: Gratii Ion a fost considerat condamnat în baza art.190 alin.(5) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa de

8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 3 ani. În temeiul art.72 alin.(4), art.84 alin.(4) CP, prin cumul parțial al pedepselor, lui Gratii Ion i-a fost stabilită o pedeapsă penală definitivă de 8 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 3 ani. La fel, a fost încetat procesul cu privire la acțiunea civilă înaintată de SRL „Heliant Prod" împotriva lui Gratii Ion. În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

Inculpatul Gratii Ion în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) CPP, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea deciziei şi restituirea cauzei penale pentru examinare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, pentru examinare sub toate aspectele a motivelor de apel expuse în cererile de apel.

Prin ***decizia Curții Supreme de Justiție din 14.06.2022*** a fost admis recursul ordinar declarat de către inculpatul Gratii Ion, casată total decizia Curții de Apel Bălți din 30.11.2021, fiind dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La 08.09.2022 cauza dată a fost înregistrată la Curtea de Apel Bălți și repartizată unui nou complet de judecată pentru a fi rejudecată în ordine de apel, însă ca urmare a demisiei a 2 judecători din complet (A.Revenco, S.Șleahtițki), la 17.12.2024 judecătorii demisionați au fost înlocuiți cu judecătorii I.Talpa și O.Mironov, ceea ce a determinat reluarea cercetării judecătorești în prezenta cauză. Ca urmare a eliberării din funcție a judecătorului O.Mironov, la 01.10.2025 completul de judecată a suferit modifică, intervenind judecătorul C.Prisacari.

În cadrul judecării apelurilor, inculpatul și apărătorul acestuia, au indicat că cererile de apel au fost înaintate la sentința judecătoriei Bălți, sediul Central din 04 decembrie 2019 prin care Gratii Ion a fost condamnat în baza art.190 alin. (1) CP, la sentința judecătoriei Bălți din 24 decembrie 2019 prin care Gratii Ion a fost condamnat în baza art.190 alin. (1) CP și la sentința judecătoriei Bălți, sediul central din 30.06.2017 prin care Gratii Ion a fost condamnat în baza art.190 alin. (5) CP. În toate aceste cazuri conform cererilor de apel inculpatul solicită achitarea nerecunoscând vinovăția.

Procurorul a pledat pentru aplicarea prescripției, pentru comiterea faptelor prevăzute la art.190 alin.(1) CP, în rest de respins apelul ca nefondat.

Analizând probele administrate, opiniile participanților, Colegiul penal conclude, că apelurile inculpatului Gratii Ion, declarate împotriva sentinței judecătoriei Bălți sediul Central din 04.12.2019, sentinței judecătoriei Bălți sediul Central din 24.12.2019, sentinţei judecătoriei Bălți sediul Central din 30.06.2017, urmează a fi admise din alte motive decât cele declarate, cu casarea parțială a sentinței din 30.06.2017 și casarea totală a sentințelor din 04.12.2019 și din 24.12.2019, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi soluții, după cum urmează.

Conform art.415 alin.(1) pct.2) CPP, instanța de apel, judecând cauza în

ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 CPP.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Cu privire la verificarea legalității şi temeiniciei sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 30.06.2017.

Colegiul penal reține, că instanța de fond constatând comiterea infracțiunii de escrocherie de către Gratii Ion, a considerat a fi corectă calificarea acțiunilor acestuia în baza art.190 alin.(5) CP, nu a constatat şi indicat suma totală a prejudiciului cauzat părților vătămate. Or, în caz contrar fiecare faptă incriminată lui Gratii Ion, privită separat, urma a fi calificată reieșind din mărimea prejudiciului cauzat fiecăreia dintre părți.

De asemenea, instanța a lăsat fără careva răspuns argumentele privind încadrarea separată a fiecărui episod în cazul stabilirii vinovăției de săvârșire a infracțiunii de escrocherie. În acest sens era necesară stabilirea faptului dacă acțiunile constituie o infracțiune unică sau prelungită, instanța de apel urmând să motiveze soluția sa și sub acest aspect, reieșind din practica judiciară existentă și potrivit indicațiilor de rejudecare a instanței de recurs.

La caz, Colegiul penal analizând circumstanțele comiterii faptelor, rezumă că acțiunile lui Gratii Ion urmează a fi apreciate ca trei acțiuni distincte, aflate în concurs real, în sensul art.33 alin.(3) CP, și nu ca o infracțiune prelungită în sensul art.30 CP. Or, deși acțiunile au fost comise prin modalități similare – înșelăciune și abuz de încredere – acestea au vizat persoane diferite, au avut la bază raporturi

juridice distincte și au fost realizate în împrejurări diferite. În lipsa probării unei intenții infracționale unice și a unui scop comun care să fi cuprins toate cele trei episoade, ceea ce nu a fost demonstrat de acuzare, simpla identitate a făptuitorului și a metodei de operare nu este suficientă pentru reținerea infracțiunii prelungite. Prin urmare, fiecare episod necesită o calificare juridică individuală, fără cumularea automată a prejudiciilor în vederea reținerii proporțiilor deosebit de mari, după cum a conchis acuzarea și a statuat instanța de fond.

Respectiv, privitor la cazul "Heliant Prod" SRL, Colegiul penal reține, că instanța de fond n-a ținut cont de hotărârea Judecătoriei Bălţi din 30.07.2013 prin care la cererea cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere şi a taxei de stat, a fost încasat de la SRL „Grand Expo" în beneficiul SRL „Heliant Prod" suma în mărime de 130000 lei, relevant fiind că, aceasta urma a fi apreciată în raport cu prescripția de drept că o hotărâre civilă irevocabilă, are putere de lucru judecat, cât și a jurisprudenței CtEDO privind art.6 §1 al Convenției, că puterea de lucru judecat (res judicata) presupune că hotărârea beneficiază de o prezumție irefragabilă ce exprimă adevărul şi că nu trebuie contrazisă de o alta hotărâre (obligativitatea) (cauza Caracas c. României, cererea nr.78037/01), că instanțele sunt obligate să țină cont de constatările din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a art. 6 §1 al CEDO, dezlegarea asupra unei probleme de drept date printr-o hotărâre irevocabilă este de natură să clarifice din acel moment acea problemă, creând speranța legitimă că ea nu va mai fi negată de o altă instanță de judecată într-o procedură ulterioară, statuarea în sens contrar fiind posibilă, prin prisma respectării prevederilor art.6 din CEDO, numai în măsura în care ar fi posibil un reviriment jurisprudențial justificat de o nouă interpretare a Legii (cauzele Tudor Tudor c.României, Stefall şi Stef c. României, Unedic c. Franţei), că respectarea principiului securității raporturilor juridice nu permite de a reveni asupra soluției ce are un caracter final şi irevocabil, or, adoptarea unei soluții contrare celei expuse prin hotărârile judecătorești irevocabile ar echivala cu revenirea asupra unui punct al litigiului, ce a fost deja tranșat şi care a făcut obiectul unei hotărâri judecătorești irevocabile, nefiind identificat niciun motiv plauzibil ce ar permite de a proceda astfel şi de a goli de substanță hotărârea judecătorească irevocabilă (cauza Lungu şi alții c. României).

În aspectul vizat, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, în Hotărârea nr.4 din 01.03.2016, a relevat că unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, inter alia, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judecata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca

statul să depună diligență pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe şi să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

În acest context, Colegiul penal reține și declarațiile reprezentantului SRL „Heliant Prod", care a recunoscut în instanță faptul că au avut relații comerciale cu compania condusă de Gratii Ion de mai mult timp, acesta a achitat de fiecare dată datoriile pe care le avea față de SRL „Heliant Prod", doar că în privința ultimului contract de 130000 iei, compania lui Gratii Ion nu şi-a onorat angajamentul prin ce s-a creat datoria menționată, care în urma adresării cu o cerere de chemare în judecată şi emiterii unei hotărâri civile irevocabile, a fost executată.

Subsidiar a invocat că, Popescu Leonid în calitate de reprezentant al SRL „Agrosuport" care este succesoarea părții vătămate SRL „Heliant Prod", a declarat în cadrul şedinţei de judecată că întreprinderea careva pretenții față de Gratii Ion nu are, deoarece datoria companiei SRL „Grand Expo" a fost cesionată către SRL „Transitur" şi a fost stinsă, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale din 23.03.2016 prezentate în ședința de judecată și care se regăsesc la materialele cauzei.

Reținând la caz, relații civile, Colegiul penal conclude, că pe acest capăt de învinuire, inculpatul urmează a fi achitat din lipsa elementelor infracțiunii, nefiind întrunite atât latura subiectivă cât și cea obiectivă.

Privitor la cazul SRL „Busido Grup", Colegiul penal notează următoarele.

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art.190 CP îl constituie relațiile sociale cu privire la posesia și proprietatea asupra bunurilor, protejate împotriva dobândirii lor ilicite prin inducere sau menținere în eroare.

În speță, obiectul material îl reprezintă mijloacele bănești în sumă de 130000 lei, transmise de Ciumacenco Leonid, directorul SRL „Busido Grup", către Gratii Ion, cu titlu de avans pentru procurarea și livrarea unei cantități de 20 tone de soia.

Potrivit art.190 CP, escrocheria presupune dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, în scopul obținerii unui folos patrimonial injust.

Din declarațiile lui Benderschi Constantin rezultă că Gratii Ion a afirmat că poate livra marfă de soia de pe teritoriul Transnistriei. Acesta a solicitat un avans, motivând că are nevoie de bani pentru organizarea livrării. A fost stabilit un termen concret de livrare de 2-3 zile. După expirarea termenului convenit, marfa nu a fost livrată. Gratii Ion nu a oferit explicații concrete în perioada imediat următoare și a amânat întâlnirile cu reprezentanții societății. Ulterior, acesta a invocat faptul că a avut probleme cu poliția și că banii ar fi fost sustrași.

La 24.12.2014, Gratii Ion a întocmit o garanție prin care s-a obligat să restituie banii până în luna aprilie 2016, obligație care nu a fost executată integral. Din suma de 130000 lei ar fi fost restituită doar suma de 300 dolari SUA.

Aceste împrejurări constituie indicii ale unei conduite frauduloase, deoarece,

promisiunea privind livrarea mărfii a reprezentat, încă de la momentul formulării sale, un mijloc de inducere în eroare, or, implicarea poliției și dispariția banilor, nu este confirmată, mai mult ca atât, Gratii Ion la sfârșitul anului 2011 a luat de la Muntean Dumitru 90000 lei, tot sub pretextul unor tranzacții cu soia, iar la 21.09.2012 a ridicat de pe contul SRL „Grand Expo", 128000 lei, pentru achiziționarea produselor agricole, deci a avut posibilitate reală să-și onoreze obligațiunile asumate în acest sens, dar nu a dorit.

Sub aspectul laturii subiective, escrocheria se caracterizează prin intenție directă, făptuitorul urmărind dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Astfel, solicitarea unui avans în cuantum de 130000 lei, asumarea unui termen scurt de livrare de 2-3 zile, urmate de neexecutarea obligației, evitarea contactului cu reprezentanții societății și prezentarea unor explicații succesive privind imposibilitatea restituirii banilor constituie indicii ale existenței unei intenții frauduloase.

În același context, Colegiul penal notează, că după ce a primit avansul de la SRL "Busido Grup", inculpatul Gratii Ion nu și-a onorat obligațiunile asumate de a livra în termen producția agricolă și de a porni afacerea comună, a făcut doar promisiuni, apoi a dispărut din vizorul lor, nu răspundea la apelurile telefonice și și-a schimbat numerele de telefoane pentru a nu putea fi găsit, identificarea locului aflării lui fiind posibilă doar prin intermediul organelor de drept.

Privitor la alegațiile apărării privind valabilitatea procurii, Colegiul penal le consideră irelevante, or, procura nr.1 din 01.02.2013 cu indicarea valabilității până la 31.12.2013, eliberată lui Benderschi Constantin de directorul SRL "Busido Grup", include o eroare materială admisă la emitere, ce nu influențează la fapta comisă de Gratii Ion. Mai mult, Benderschi Constantin, în calitate de manager al SRL "Busido Grup", era în drept să sesizeze organele de drept cu privire la infracțiunea de escrocherie.

La reținerea faptei ca constatate, Colegiul penal va ține cont de prevederile art.126 CP, precum și prevederile art.190 CP, respectiv dauna cauzată de 130000 lei, ținându-se cont de legea mai favorabilă urmează a fi catalogată ca daună considerabilă, depășind 20 salarii medii pe economie (2012 – 3550 lei), dar neatingând 40 salarii medii, or, art.190 CP în redacția actuală nu conține agravanta-daună în proporții mari.

Astfel, constatându-se fapta infracțională comisă de Gratii Ion în raport cu SRL „Busido Grup", Colegiul penal va *reține ca constatată* fapta în următoarele circumstanțe.

Gratii Ion, într-o zi şi oră nestabilită de către organul de urmărire penală la începutul lunii mai anul 2012, aflându-se pe teritoriul municipiului Chişinău, strada Independenței, activând cu scopul îndreptat spre dobândirea ilegală a bunurilor altei

persoanei prin înșelăciune și abuz de încredere, folosindu-se de faptul că deținând funcția de administrator al SRL „Grand Expo” este în drept să încheie contracte cu alte firme, fapt care creează încredere în el, neavând scopul de a executa obligațiunile contractuale, sub pretextul livrării a 22 de tone de soia în timp de două zile, prin înțelegerea verbală, a primit de la reprezentantul SRL „Busido Grup”, Constantin Benderschi, în calitate de arvună 130000 de lei, iar apoi, sub diferite pretexte, se abținea de la restituirea banilor primiți în calitate de arvună, iar banii primiți i-a folosit în scopurile personale, prin ce a cauzat SRL „Busido Grup” o daună în proporții considerabile**.**

Prin acțiunile sale, Gratii Ion a comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit.c) CP – escrocherie, adică dobândirea ilegală a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții considerabile.

Privitor la cazul Munteanu Dumitru, Colegiul penal notează următoarele.

Obiectul juridic special al infracțiunii de escrocherie îl constituie relațiile sociale cu privire la posesia și proprietatea asupra bunurilor, protejate împotriva dobândirii ilicite prin înșelăciune și abuz de încredere.

La caz, obiectul material îl reprezintă mijloacele bănești în sumă de 90000 lei, transmise personal de Munteanu Dumitru inculpatului Gratii Ion, în vederea realizării unei afaceri comune ce presupunea procurarea tărâței și exportarea acesteia în România.

Potrivit art.190 CP, escrocheria presupune dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

Din declarațiile părții vătămate rezultă că Gratii Ion i-a propus realizarea unei afaceri comune, care consta în investirea sumei de 90000 lei pentru procurarea tărâței și exportarea acesteia în România, profitul urmând să fie împărțit între participanți.

Relevant cazului este faptul, că Gratii Ion a propus părții vătămate realizarea unei activități comerciale comune, solicitând investiția sumei de 90000 lei. Banii au fost transmiși personal de Munteanu Dumitru inculpatului, în automobil, în municipiul Bălți. Părții vătămate i s-a promis că va fi numit în funcția de director al întreprinderii, însă acesta nu a figurat niciodată în această calitate în Registrul de stat și deși activitatea comercială urma să înceapă în luna iunie – începutul lunii iulie, timp de aproximativ două luni nu s-au înregistrat acțiuni concrete. Ulterior, în perioada septembrie – începutul lunii octombrie, Munteanu Dumitru a participat la anumite activități legate de încărcarea, expedierea și descărcarea mărfurilor, pentru care urma să primească a câte 1000 lei pentru fiecare mașină, dar n-a primit careva mijloace bănești. Activitatea respectivă a durat aproximativ 2-3 săptămâni, după care a încetat, iar la solicitarea restituirii banilor, Gratii Ion a invocat diferite pretexte, amânând executarea obligației timp de aproximativ un an și jumătate. După depunerea plângerii la Procuratură, inculpatul a început să telefoneze părții vătămate

și a restituit suma de 50000 lei, rămânând neachitată suma de 40000 lei.

Latura subiectivă a escrocheriei se caracterizează prin intenție directă, manifestată prin conștientizarea caracterului ilicit al dobândirii bunurilor și urmărirea obținerii unui folos patrimonial injust.

În susținerea intenții frauduloase Colegiul reține solicitarea unei sume considerabile de bani în baza unei înțelegeri care nu a fost oficializată printr-un înscris, anticipată prin promisiunea numirii părții vătămate în funcția de director, fără ca aceasta să se materializeze, precum și lipsa a careva rambursări în primele două luni de la transmiterea banilor, încetarea activității comerciale după o perioadă relativ scurtă și evitarea restituirii banilor prin invocarea unor pretexte succesive, fapt ce rezultă din stenograma convorbirii între Munteanu Dumitru şi Gratii Ion din 23.02.2013 (f.d.19-25, vol.II);.

E de reținut și faptul, că inculpatul a recurs ulterior la schimbarea numerelor de telefon, eschivându-se de la contact cu partea vătămată și restituirea parțială a banilor doar după sesizarea Procuraturii.

Din declarațiile părții vătămate rezultă că din suma inițială de 90000 lei a fost restituită suma de 50000 lei, rămânând neachitată suma de 40000 lei. Prin urmare, prejudiciul patrimonial invocat de Munteanu Dumitru se cifrează la 40000 lei.

Astfel, constatându-se fapta infracțională comisă de Gratii Ion în raport cu Muntean Dumitru, Colegiul penal va *reține ca constatată* fapta în următoarele circumstanțe.

Gratii Ion, într-o zi şi oră nestabilită de către organul de urmărire penală la începutul lunii iulie al anului 2011, aflându-se în automobilul său parcat în apropierea casei nr.3 din strada Suceava nr.3, municipiul Bălți, activând cu scopul îndreptat spre dobândirea ilegală a bunurilor altei persoanei prin înșelăciune şi abuz de încredere, folosindu-se de faptul că deținând funcția de administrator al SRL „Grand Expo” este în drept să încheie contracte cu alte firme, fapt care creează încredere în el, neavând scopul îndeplinirii condițiilor tranzacției, sub pretextul necesității investirii a 90000 de lei în afacerile SRL „Grand Expo” pentru cooperare şi organizarea businessului de exportare a plantelor de soia în România, promițând lui Munteanu Dumitru un câștig de la această afacere, ilegal a primit de la ultimul 90000 lei, care a promis să le întoarcă în luna septembrie-octombrie 2011, iar apoi, sub diferite pretexte, se abținea de la restituirea banilor primiți în calitate de arvună, restituind la insistența lui Munteanu Dumitru în anul 2012 doar 50000 de lei, restul 40000 de lei le-a folosit în scopurile personale, prin ce i-a cauzat lui Munteanu Dumitru o daună materială.

Prin acțiunile sale, Gratii Ion a comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(1) CP – escrocherie, adică dobândirea ilegală a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

În ambele cazuri, acțiunile civile s-au admis în principiu, urmând ca asupra

cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă. Colegiul penal în acest sens ține cont de faptul, că sentința a fost contestată cu apel doar de către inculpat, constatând imposibilitatea de a interveni în această latură.

Cu privire la verificarea legalității şi temeiniciei sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 04.12.2019.

Cu referire la sentința primei instanțe, Colegiul penal menționează că aceasta a fost emisă cu încălcarea prevederilor art.384 alin.(3), art.385 alin.(1), pct.1)-4), art.394 alin.(1), pct.1), 2), 4), 5) CPP, or, în partea descriptivă lipsește constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzute la art.190 alin.(1) CP.

Mai mult, prima instanță nu a respectat prevederile legale sus enunțate şi nu a indicat motivele pentru modificarea învinuirii, lăsând în acest sens o incertitudine asupra faptului care din învinuiri au fost puse la baza sentinței, cea înaintată prin rechizitoriu ori învinuirea modificată prin ordonanța de modificare a învinuirii din 11.09.2018.

La caz, Colegiul penal reține, că partea vătămată Bujor Ghenadi în ședința de judecată a instanței de fond a declarat, că cu Gratii Ion a făcut cunoștință prin intermediul directorului *****. Acesta urma să-l ajute să-și întoarcă permisul de conducere, de care a fost privat pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate. El i-a transmis lui Gratii Ion la cafeneaua „Sarmaluța” suma de 150 dolari pentru perfectarea unui permis de conducere transnistrean, iar restul de 150 dolari urma să transmită după perfectarea permisului de conducere. De asemenea urma să fie schimbate numere de înmatriculare a automobilului, la care Gratii Ion s-a angajat să-l ajute. Pentru acest scop, la 02.08.2017, în automobil și în prezența directorului, i-a transmis lui Gratii Ion suma de 6000 lei pentru înregistrarea automobilului cu numere moldovenești. I-a mai transmis 1800 euro pentru soluționarea cauzei penale și întoarcerea permisului de conducere.

Inculpatul Gratii Ion i-a spus, că are cunoscuți în procuratură, la SÎTCCA Sîngerei și îi va restitui permisul de conducere, precum și va hotărî cu numerele de înmatriculare. Nu cunoaște dacă a vorbit cu cineva, dar permisul de conducere și banii n-au fost restituiți. Nu i-a făcut permis de conducere transnistrean sau moldovenesc, iar pe cauza penală a fost condamnat la ore de muncă neremunerate în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport.

Pertinente cazului sunt și declarațiile martorei ***** în ședința de judecată a instanței de fond care a declarat, că Bujor Ghenadi îi este șofer. Este în cunoștință de caz, Gratii Ion s-a oferit să-l ajute pe Bujor Ghenadi să-și întoarcă permisul de conducere și pentru soluționarea întrebării ultimul a transmis lângă casa inculpatului de pe strada Colesov suma de 1500 euro, care i-a împrumutat de la ea. În anul 2017, partea vătămată Bujor Ghenadi avea numere de înmatriculare transnistrene la automobil, însă urma să fie înlocuite cu numere moldovenești și Gratii Ion s-a oferit

să-l ajute, primind suma de 6000 lei. După transmiterea banilor, inculpatul Gratii Ion ignora apelurile părții vătămate și nu restituia suma datorată. Cunoaște, că din suma de 6000 lei, 1500 euro și 300 euro Gratii Ion nu a returnat nimic părții vătămate.

Cu probele verbale coroborează și probele scrise și anume plângerea depusă de partea vătămată Bujor Ghenadi din 04.04.2018 din care rezultă, că Bujor Ghenadi solicită tragerea la răspunderea penală a lui Gratii Ion, care l-a deposedat de 1500 euro, 150 dolari și 6000 lei.

Conform procesului-verbal de audiere a părții vătămate Bujor Ghenadi din 19.04.2018 la etapa urmăririi penale, acesta a dat declarații, confirmând circumstanțele expuse în plângere privitor la faptul, că i-a transmis lui Gratii Ion 1500 euro pentru rezolvarea unei cauze penale privind învinuirea de conducerea în stare de ebrietate, care susținea că are influență asupra procurorilor, 150 dolari pentru perfectarea permisului de conducere nistrean, care-i spunea că are rude în regiunea Transnistreană, unde poate să-l pună la evidență și perfecta permis de conducere și 6000 lei pentru perfectarea numerelor de înmatriculare, care susținea că are influență la SÎTCCA Sîngerei. Gratii Ion nu i-a rezolvat problemele și nu i-a restituit banii, cauzându-i o daună materială considerabilă.

Din procesul-verbal de audiere a martorului ***** din 19.04.2018 la etapa urmăririi penale rezultă, că martora a confirmat circumstanțele expuse de partea vătămată.

Potrivit sentinței Judecătoriei Bălți din 19.03.2018, Bujor Ghenadi a fost condamnat în baza art.264[1] alin.(4) CP la 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Colegiul penal ține să reitereze, că potrivit art.190 CP, în redacția în vigoare la momentul comiterii faptelor, escrocheria consta în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Sub aspectul laturii obiective, infracțiunea presupunea: existența unei acțiuni de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane; transmiterea benevolă a bunurilor de către victimă; determinarea transmiterii prin înșelăciune sau abuz de încredere; producerea prejudiciului patrimonial și existența legăturii de cauzalitate dintre conduita frauduloasă și prejudiciul cauzat.

Înșelăciunea se putea manifesta atât prin prezentarea unor informații false, cât și prin ascunderea conștientă a unor împrejurări esențiale pentru luarea deciziei de transmitere a bunurilor.

Abuzul de încredere presupunea exploatarea deliberată a raporturilor de încredere existente între făptuitor și victimă, în scopul obținerii unui folos patrimonial injust.

Sub aspectul laturii subiective, infracțiunea se caracteriza prin intenție directă, făptuitorul urmărind dobândirea ilicită a bunurilor prin intermediul conduitei sale frauduloase.

Colegiul penal reține, că din declarațiile părții vătămate rezultă că Gratii Ion s-a angajat să o ajute în trei direcții distincte: Perfectarea unui permis de conducere transnistrean, pentru care a solicitat și primit suma de 150 dolari SUA; Înregistrarea automobilului cu numere de înmatriculare moldovenești, pentru care a primit suma de 6000 lei; Soluționarea cauzei penale privind conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate și restituirea permisului de conducere, pentru care a primit suma de 1500 euro.

În ceea ce privește suma de 1500 euro, inculpatul ar fi susținut că are cunoscuți în procuratură și la SÎTCCA Sîngerei, creând astfel reprezentarea că dispune de posibilități reale de influențare a soluționării problemei juridice a părții vătămate. Referitor la suma de 150 dolari SUA, inculpatul ar fi invocat existența unor rude în regiunea transnistreană, prin intermediul cărora putea să asigure luarea la evidență și perfectarea permisului de conducere. În privința sumei de 6000 lei, acesta s-ar fi angajat să contribuie la înregistrarea automobilului cu numere moldovenești.

Prin urmare, declarațiile părții vătămate conturează un mod de operare bazat pe prezentarea unor posibilități concrete de intervenție și rezolvare a unor probleme personale, posibilități care, în realitate, nu s-au materializat, or, partea vătămată nu a primit nici permisul de conducere promis, nici documentele aferente înmatriculării automobilului și nici rezultatul promis în cauza penală.

Totodată, condamnarea sa prin sentința Judecătoriei Bălți din 19.03.2018, în baza art.264[1] alin.(4) CP, cu aplicarea pedepsei sub formă de 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, confirmă existența procedurii penale în legătură cu care inculpatul promisese că va interveni.

Relevante cazului sunt și declarațiile martorei *****, întrucât confirmă existența raporturilor dintre partea vătămată și inculpat, precum și transmiterea mijloacelor bănești. Martora a declarat că Bujor Ghenadi îi este șofer și că este în cunoștință de cauză cu privire la circumstanțele în care Gratii Ion s-a oferit să-l ajute pe acesta să-și restituie permisul de conducere. De asemenea, martora a confirmat că partea vătămată i-a transmis inculpatului, în apropierea domiciliului acestuia de pe strada Colesov, suma de 1500 euro, bani care fuseseră împrumutați de la ea, confirmând și transmiterea sumei de 6000 lei pentru înlocuirea numerelor de înmatriculare transnistrene cu numere moldovenești.

În acest context, Colegiul penal reține și probele scrise și anume, plângerea depusă de Bujor Ghenadi la 04.04.2018 prin care s-au sesizat organelor de drept conținând acuzațiile privind transmiterea sumelor de 1500 euro, 150 dolari SUA și 6000 lei.

Analizând conținutului plângerii cu declarațiile date în instanța de judecată se constată că partea vătămată a menținut în mod constant esența acuzațiilor privind

modalitatea de transmitere, cuantumul banilor și scopul acestora. Faptul că partea vătămată a sesizat organele de drept și a indicat concret persoana, sumele și împrejurările transmiterii banilor constituie un element relevant pentru aprecierea credibilității relatărilor sale.

Relevant cazului este și faptul, că Bujor Ghenadi a fost condamnat în baza art.264[1] alin.(4) CP, confirmându-se că partea vătămată fusese implicată într-o cauză penală privind conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate și că problema restituirii permisului de conducere era bazat pe fapte reale.

Obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la posesia și proprietatea asupra bunurilor.

Obiectul material este reprezentat de mijloacele bănești transmise inculpatului, respectiv suma de 1500 euro, 150 dolari SUA și 6000 lei.

Latura obiectivă se manifestă prin dobândirea ilicită a mijloacelor bănești, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Înșelăciunea s-a realizat prin prezentarea unor informații referitoare la existența unor relații și posibilități de intervenție pe lângă autoritățile competente, precum și prin invocarea unor legături personale în regiunea transnistreană.

Abuzul de încredere s-a manifestat prin exploatarea încrederii pe care Bujor Ghenadi a acordat-o inculpatului, acesta determinându-l să-i transmită mijloacele bănești în speranța realizării serviciilor promise.

Transmiterea benevolă a banilor nu exclude caracterul infracțional al faptei, întrucât tocmai reprezentarea falsă a realității a determinat victima să dispună de bunurile sale.

Latura subiectivă se caracterizează prin intenție directă și interes material. În speță, intenția frauduloasă este dedusă din ansamblul circumstanțelor, în special: prezentarea unor relații și posibilități de intervenție pe care inculpatul pretindea că le deține, solicitarea banilor pentru realizarea unor servicii concrete, neexecutarea niciuneia dintre obligațiile asumate, nerestituirea mijloacelor bănești, evitarea comunicării cu partea vătămată după primirea banilor.

Subiectul infracțiunii este Gratii Ion, fiind întrunite condițiile generale privind răspunderea penală, inclusiv vârsta și responsabilitatea penală.

Din analiza cumulativă a probelor verbale și scrise rezultă că declarațiile părții vătămate Bujor Ghenadi sunt susținute, în aspectele lor esențiale, de declarațiile martorei *****, de plângerea din 04.04.2018, de procesele-verbale de audiere din 19.04.2018 și de celelalte materiale ale cauzei.

Apărarea invocă divergențe în declarații privitor la întinderea cuantumului prejudiciului cauzat, ceea ce ar avea la bază, trecerea unei perioade îndelungate de timp, cu toate acestea, dacă transmiterea sumei de 1500 euro este confirmată prin plângerea inițială, declarațiile date în faza urmăririi penale și declarațiile martorei, divergența ulterioară privind cuantumul exact nu exclude existența faptei, dar poate

influența întinderea prejudiciului, Colegiul axându-se pe cuantumul prejudiciului reținut în concluziile de învinuire, care rezultă atât din plângerea depusă cât și declarațiile date inițial.

Sunt lipsite de relevanță și invocările apărării, precum că depunerea plângerii ar fi precedat transmiterea banilor, fiind evidentă admiterea unei erori materiale.

Astfel, constatându-se fapta infracțională comisă de Gratii Ion în raport cu Bujor Ghenadie, Colegiul penal va *reține ca constatată* fapta în următoarele circumstanțe.

Gratii Ion, în perioada lunilor iunie-septembrie 2017, aflându-se pe teritoriul municipiului Bălţi, acționând din interes material, sub pretextul acordării ajutorului în încetarea urmăririi penale cu restituirea permisului de conducere ridicat de către organele de drept şi alte pretexte cum ar fi acordarea ajutorului în perfectarea permisului de conducere din regiunea transnistreană şi punerea la evidență a mijlocului de transport, prin înșelăciune şi abuz de încredere faţă de Bujor Ghenadie, ilegal a dobândit de la acesta bani în sumă de 1500 euro, 150 dolari SUA şi 6000 lei MD, astfel cauzând părții vătămate o daună materială.

Prin acțiunile sale, Gratii Ion a comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(1) CP – escrocherie, adică dobândirea ilegală a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

Colegiul penal consideră oportun de a casa sentința și în latura acțiunii civile, or, instanța eronat a dispus încasarea de la inculpatul Gratii Ion în beneficiul lui Bujor Ghenadii prejudiciul material în mărime de 36400 lei, echivalentul în lei moldovenești la data comiterii faptei, corect urmând a fi încasate sumele în valuta stabilită: 6000 lei, 1500 euro, 150 dolari SUA, sau echivalentul în lei moldovenești la momentul executării, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, fapt ce în nici un mod nu agravează situația inculpatului, în propriul apel, or, se încasează aceleași sume, specificându-se doar că echivalentul în lei moldovenești urmează a fi evaluat la data executării.

Cu privire la verificarea legalității şi temeiniciei sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 24.12.2019.

Colegiul penal reține, că partea vătămată Marcov Irina în ședința de judecată a instanței de fond a declarat, că pe inculpatul Gratii Ion îl cunoaște în legătură cu cauza penală. Ea deține funcția de administrator al SRL „MarcgheoAutoNord”, școala auto, iar încăperea o închiria de la ÎS „Gările și Stațiile Auto” de pe strada Ștefan cel Mare nr.2. În luna ianuarie, odată cu venirea noilor proprietari ai SRL „Gările Auto Moderne”, a apărut problema referitor la prelungirea contractului de locațiune. Instructorul ***** i-a spus că cunoaște o persoană, care este finul lui de cununie, care va hotărî problema. S-a întâlnit cu Gratii Ion, care i-a spus că este angajat al aparatului central al SRL „Garile Auto Moderne”, au discutat problema și acesta i-a cerut 2500 lei. I-a transmis lui Gratii Ion suma de 100 euro și 500 lei. A

doua zi s-a deplasat la Chișinău și a discutat cu directorul SRL „Garile Auto Moderne”, care i-a spus ca la Bălți careva schimbări majore nu se planifică. După aceasta i-a spus lui ***** să-i fie întorși bani de Gratii Ion. A discutat cu Gratii Ion prin mesaje, pe care le-a memorizat în „screenshoot”. Pe data de 24.05.2019, aproximativ pe la ora 13:00, Gratii Ion a venit la oficiul ei de pe strada Ștefan cel Mare nr.2, municipiul Bălți și i-a restituit toată suma de 2500 de lei, de aceia careva pretenții față de inculpat nu are.

Martorul ***** în ședința de judecată a instanței de fond a declarat, că Gratii Ion este finul său de cununie. El activează în calitate de instructor la școala auto SRL „Marcgheo Auto Nord” din anul 2008 cu sediul în autogara din Bălți. În luna ianuarie 2019, directorul școlii auto i-a comunicat că a apărut o problemă cu proprietarii SRL „Gările Auto Moderne”. Gratii Ion s-a întâlnit cu Marcov Irina și după câte cunoaște ultima i-a dat suma de 150 de euro pentru a rezolva problema. Cunoaște, că Gratii Ion i-a restituit toată suma.

Prin procesul-verbal de examinare a telefonului mobil model „Samsung A5” a părții vătămate Irina Marcov din 12.03.2019 s-a stabilit, că telefonul supus examinării conține mai multe apeluri telefonice avute loc între partea vătămată Marcov Irina și Gratii Ion precum și mesaje text expediate de către Gratii Ion. Ca urmare a examinării telefonului părții vătămate au fost efectuate fotografii, care au fost anexate la prezentul proces-verbal.

Din procesul-verbal de examinare a obiectelor din 28.03.2019 rezultă, că a fost examinat telefonul mobil de model „Samsung A5” a părții vătămate Marcov Irina, în urma căruia s-a stabilit la deschiderea aplicației „Viber” cu numărul de înregistrare ***** cu inițialele ***** au fost expediate către posesorul telefonului cu nr.*****, mesaje la data de 20.03.2019, 21.03.2019 și la 22.03.2019, fotografiile cu conținutul acestora se anexează la prezentul proces-verbal.

Conform procesul-verbal de ridicare din 28.05.2019 și anexele lui și celelalte materiale ale cauzei penale, a fost examinat contractul de locațiune nr.1350 din 28.03.2016 pe 6 file de format A4; contractul de locațiune nr.136 din 02.01.2019 pe 3 file de format A4; actele de predare primire din 02.01.2019 pe 2 file de format A4; acord de reziliere la contractul de locațiune nr.1350 din 28.03.2016 pe 2 file de format A4; acord adițional nr.2 din 02.05.2019, nr.1 din 01.04.2019, nr.3 din 01.01.2018; acordul adițional nr.2 din 01.01.2018 nr.1 din 01.01.2017 și nr.2 din 01.01.2017.

Declarațiile părții vătămate Marcov Irina se confirmă și prin declarațiile martorului ***** care a confirmat că prima i-a comunicat despre problemele ce țin de termenul locațiunii, la care acesta s-a oferit s-o ajute prin intermediul lui Gratii Ion. Și Marcov Irina a declarat, că Gratii Ion s-a prezentat ca angajat al aparatului central al gărilor auto și i-a solicitat 2500 lei pentru a rezolva problema, pe care i-a dat în aceiași zi. După ce personal Marcov Irina a discutat cu reprezentații gării auto

de la Chișinău, s-a convins că a fost înșelată de Gratii Ion, de aceia a solicitat înapoi banii. Din start, Gratii Ion știa cu certitudine că nu va realiza obligațiunile asumate de prelungire a contractului de locațiune. Banii au fost restituiți la insistența lui *****, care este nașul său de cununie, dar nu a lui Marcov Irina, or, ei îi invoca diferite pretexte numai să nu-i restituie banii.

Se statuează, că inculpatul Gratii Ion a acționat cu intenția de a înșela partea vătămată şi a însușit mijloacele bănești, or, acesta prezentându-se ca angajat al aparatului central al gărilor auto, nu a întreprins absolut nici o acțiune în acest sens.

Colegiul penal ţine să reitereze, că în conformitate cu prevederile art.190 CP în vigoare la momentul comiterii faptei, escrocheria constituia dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

La moment, prin prisma art.126 CP, suma de 2500 lei deja nu mai constituie daună considerabilă, totodată, fapta penală n-a fost decriminalizată, or, în redacția recentă, art.190 alin.(1) CP, escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, nu condiționează producerea unei pagube considerabile.

Astfel, constatându-se fapta infracțională comisă de Gratii Ion în raport cu Marcov Irina, Colegiul penal va *reține ca constatată* fapta în următoarele circumstanțe.

Gratii Ion, într-o zi din luna ianuarie 2019, aflându-se pe teritoriul gării auto din municipiul Bălţi, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane şi dându-şi seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, *prin inducerea în eroare* a lui Marcov Irina, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, prezentându-se ca angajat al SRL „Gările Auto Moderne” şi comunicându-i că în curând SRL „Marcgheo Auto Nord” urmează să rezilieze contractul de locațiune anterior încheiat cu ÎS „Gările şi Stațiile Auto”, în baza căruia este arendat spațiul în incinta Gării Auto din municipiul Bălţi, unde ea își desfășoară activitatea de instruire auto a candidaților pentru obținerea permiselor de conducere, a dobândit de la ultima bani în sumă de 2500 lei, sub pretextul că v-a grăbi, facilita încheierea unui nou contract de locațiune cu SRL „Gările Auto Moderne”, cauzându-i astfel părții vătămate Marcov Irina daune materiale în sumă totală de 2500 lei.

Astfel, stabilind că faptele descrise supra au fost comise de Gratii Ion,

Colegiul penal reține, că fapta în privința lui Muntean Dumitru, a fost comisă în luna iulie 2011, în privința SRL ”Busido Grup”, a fost comisă în luna mai 2012, în privința lui Bujor Ghenadie a fost comisă în luna septembrie 2017 și în privința Irinei Marcov a fost comisă în luna ianuarie 2019, toate fiind infracțiuni mai puțin grave, iar din momentul comiterii a trecut mai mult de 5 ani.

Potrivit art.389 alin.(4) pct.3) CPP, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 şi art.58 CP, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 CP sau al expirării termenului de prescripție.

Potrivit alin.(6) al art.389 CPP, la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

Potrivit art.60 alin.(1) lit.b) CP (în redacția la momentul comiterii faptei), persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Având în vedere prevederile legale menționate, ținând cont că la caz s-a constatat vinovăția inculpatului Gratii Ion în comiterea infracțiunilor în cauză, iar din acel moment au trecut mai mult de 5 ani, Colegiul penal consideră oportun de a-l libera pe Gratii Ion de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea prescripției – situația care determină, admiterea apelului declarat de inculpat, inclusiv pe alte motive decât cele expuse.

Conducându-se de art.415 alin.(1) pct.2) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Apelurile inculpatului **Gratii Ion** *****, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 04.12.2019, sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 24.12.2019, sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 30.06.2017, se admit din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a sentinței din 30.06.2017 și casarea totală a sentințelor din 04.12.2019 și din 24.12.2019, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi soluții, după cum urmează.

Gratii Ion ***** se achită de sub învinuirea adusă în baza art.190 alin.(5) CP (cazul SRL „Heliant Prod”), în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) CPP, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Gratii Ion ***** se consideră condamnat în baza art.190 alin.(2) lit.c) CP (cazul SRL „Busido Grup”), și în baza art.389 alin.(4) pct.3) CPP se liberează de pedeapsă penală ca urmare a expirării termenului de prescripție.

Gratii Ion Petru se consideră condamnat în baza art.190 alin.(1) CP (cazul Muntean Dumitru), și în baza art.389 alin.(4) pct.3) CPP se liberează de pedeapsă

penală ca urmare a expirării termenului de prescripție.

Gratii Ion ***** se consideră condamnat în baza art.190 alin.(1) CP (cazul Bujor Ghenadii), și în baza art.389 alin.(4) pct.3) CPP se liberează de pedeapsă penală ca urmare a expirării termenului de prescripție.

Se admite acțiunea civilă, încasându-se de la **Gratii Ion** ***** în beneficiul lui Bujor Ghenadii: 6000 lei, 1500 euro, 150 dolari SUA, sau echivalentul în lei moldovenești la momentul executării, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Gratii Ion ***** se consideră condamnat în baza art.190 alin.(1) CP (cazul Marcov Irina), și în baza art.389 alin.(4) pct.3) CPP se liberează de pedeapsă penală ca urmare a expirării termenului de prescripție.

În rest, în latura civilă se mențin dispozițiile sentinței din 30.06.2017.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală adoptată și dispozitivul ei pronunțat public la 05.11.2026.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.